

ИЗЪ НАУКАТА И ЖИВОТА

Щурецът не е ленивецъ. — Всички ние още отъ малки деца познаваме хубавата басня на френския баснописецъ Ла-Фонтенъ, която е тъй добре побългарена :

— Бабо мравке, где така?

— Тичамъ, шурчо, за храна.

А ти где съ тазъ гадулка?...

Щурецътъ казва, че отива на сватба. Мравката му дава съвети да събира зимовище, защото презъ зимата, когато снѣгъ забръска, нѣма да има, що да яде и го обвинява, че е „дѣртъ мързеланъ“. Баснята е много хубава и поучителна, само че... не е вѣрна. Защото шурцитѣ презъ зимата нѣматъ нужда отъ храна: тѣ спятъ вѣченъ сънъ. Когато дойдатъ есеннитѣ студове, шурцитѣ свръшватъ своя животъ: тѣ измиратъ.

Ще запитаме: напролѣтъ откъде се взематъ нови шурци? Малко, много малко отъ старитѣ шурци, скрити на топло, преживѣватъ зимата. Тѣ обичатъ да се криятъ въ кѣщи, около огъня („шурецътъ край огнището“) оттамъ да веселятъ стопанитѣ и да имъ спомнятъ за топлото лѣто. Тия малко останали живи шурци не ходятъ да просятъ житце отъ мравкитѣ, а излизатъ нощемъ и се задоволяватъ съ трохитѣ отъ трапезата на хората. Следователно, мравката не само че напраздно обвинява и дори обижда тоя безгриженъ и веселъ пѣвецъ на полето, но издава и своето незнание въ областта на естествената история.

Молекулитѣ се виждатъ. — За молекулитѣ въ последнитѣ години се знае твърде много. Тия безкрайно малки съставни частици на тѣлата, обаче, бѣха невидими, защото науката не бѣ дала досега възможности за това. Въ последнитѣ дни германскитѣ научни списания даватъ едно крайно занимливо съобщение: молекулитѣ вече могатъ да се виждатъ и да се фотографиратъ. Германскиятъ физикъ, баронъ Манфредъ фонъ Арденъ, е успѣлъ да усъвършенствува свѣрхмикроскопа до степенъ да дава увеличение 500,000 пжти. Съ новонаправения микроскопъ той успѣлъ да види и да фотографира молекулитѣ на хемоглобина на кръвта. Когато говоримъ за молекулитѣ и за тѣхната видимостъ, трѣбва да имаме